

Energiemeetplan

Inclusief kwaliteitsmanagementplan en energiemangement actieplan

Criteria Conform niveau 5 op de CO2-prestatieladder 3.0
Opgesteld door Larissa den Boer en Marco Vermeulen
Handtekening

Autorisatiedatum 01-02-2018
Versie Februari 2018

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	3
2	DOELSTELLINGEN.....	3
3	KWALITEITSMANAGEMENT PLAN	3
4	PLANNING MEETMOMENTEN.....	4
5	BEHEERSING DOELSTELLINGEN.....	6
5.1.	MONITORING	6
5.2.	STUURCYCLUS	6
5.3.	COMMUNICATIEPLAN.....	10
5.4.	COMMUNICATIE	11
5.5.	OVERZICHT BELANGHEBBENDEN	12
5.6.	UITVOERING.....	12
5.7.	RAPPORTAGE VOLGENS ISO 14064 DEEL 7	13

1 Inleiding

De wereld is in beweging. Niet alleen is dit te zien in de verandering van het klimaat, maar ook de visie van de samenleving over hoe we horen te leven is in verandering. We vinden het steeds gewoner worden om in ons dagelijks leven rekening te houden met het milieu en CO₂-uitstoot. Den Boer Groenprojecten vindt het niet meer dan vanzelfsprekend om hier een voortrekkersrol in te spelen. Dat wij actief met deze ambitie bezig zijn, valt duidelijk te zien binnen en buiten de organisatie.

Intern benutten wij maximaal de mogelijkheden om het negatieve effect op het milieu te beperken. Extern besteden wij proactief aandacht aan de milieu- en duurzaamheidswensen van opdrachtgevers. Een voorbeeld hiervan is het behalen van niveau 5 op de CO₂-prestatieladder.

We focussen ons op het beperken ons op de reductie van CO₂ uitstoot. Wij zijn er van overtuigd dat wij een verschil kunnen maken door een actief CO₂ reductie beleid te voeren. Hiermee hopen wij ook andere bedrijven uit onze branche te stimuleren om actief te werken aan CO₂-reductie.

2 Doelstellingen

Den Boer Groenprojecten heeft CO₂ reductiedoelstelling opgesteld welke zijn opgenomen in het documenten CO₂ reductiedoelstellingen.xls. Doelstellingen worden elk halfjaar gemonitord.

3 Kwaliteitsmanagement plan

Den Boer Groenprojecten heeft het kwaliteitsmanagementplan geïntegreerd in dit energiemetplan. Daarnaast wordt in de interne audit specifiek aandacht besteed aan het checken en verbeteren van de gehanteerde data voor de inventaris.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Den Boer Groenprojecten wordt elk jaar getoetst voor de ISO 9001 certificering. De CO₂-Prestatieladder is ook een certificering. Beide hebben een jaarprogramma, een actielijst en een verantwoordelijk persoon nodig. Het is dan ook niet meer dan logisch dat de cyclus voor deze twee certificeringen binnen Den Boer Groenprojecten aan elkaar gekoppeld zijn in één efficiënte beheer cyclus (zie stuurcyclus). De CO₂-Prestatieladder wordt op deze wijze opgenomen in de PDCA-cyclus voor het huidige ISO 9001 kwaliteitssysteem, zodat continue verbetering op het geheel kan plaatsvinden.

Om de emissie in alle scopes (scope 1, 2 en ook scope 3) ieder jaar beter in beeld te krijgen wordt door Larissa (kwaliteitspersoon) opgepakt hoe het verzamelen van informatie en het monitoren kan worden verbeterd. In de halfjaarlijkse Plan-Do-Check-Act cyclus waarin voortgangsrapportages worden opgesteld, reductiedoelstellingen worden geëvalueerd en eventueel bijgesteld zal ook de verbetering van de inventarisatie worden meegenomen. Ook wordt de beschikbaarheid van informatie over de verschillende ketens meegewogen bij de maatregelen die worden genomen. De borging hiervan wordt weergegeven in de jaarplanning. Naar aanleiding van de rapportage volgt bovendien een terugkoppeling aan alle medewerkers tijdens kennisdelingen.

4 Planning meetmomenten

Voor het meten van de verschillende energiestromen is een plan opgesteld. In de onderstaande tabellen is te zien wanneer energiefactoren gemeten worden, door wie en waar de informatie verkregen kan worden.

Scope 1 emissies

Categorie	Meetmoment	Wie	Toelichting
Aardgas voor verwarming	Maandelijks	LdB	Op basis van meterstanden
Diesel (wagenpark)	Maandelijks	LdB	Eenmaal per maand wordt de meter op de dieseltank uitgelezen en worden de gegevens verwerkt in het overzicht.
Diesel (machines)	Maandelijks	LdB	Eenmaal per maand wordt de meter op de dieseltank uitgelezen en worden de gegevens verwerkt in het overzicht.
Benzine	Kwartaal	LdB	Eenmaal per kwartaal wordt op basis van facturen de gegevens verwerkt in het overzicht.
Aspen	Maandelijks	LdB	Eenmaal per kwartaal wordt op basis van facturen de gegevens verwerkt in het overzicht.
LPG	Maandelijks	LdB	Eenmaal per maand wordt op basis van facturen de gegevens verwerkt in het overzicht.
Aantal km	Half jaarlijks	LdB	Per half jaar worden de kilometerstanden genoteerd.
Aantal draaiuren	Half jaarlijks	LdB	Per half jaar worden de draaiuren genoteerd.

Op basis van urenregistratie weet men welke middelen op het project hebben gezeten. Die worden vervolgens afgelezen indien project met gunningsvoordeel

Scope 2 emissies

Categorie	Meetmoment	Wie	Toelichting
Elektriciteitsverbruik (in kWh)	Maandelijks	LdB	Op basis van meterstanden

Op basis van urenregistratie weet men welke middelen op het project hebben gezeten. Die worden vervolgens afgelezen indien project met gunningsvoordeel

Projecten

Categorie	Meetmoment	Wie	Toelichting
Diesel (wagenpark)	Maandelijks	LdB	Eenmaal per maand wordt de meter op de dieseltank uitgelezen en worden de
Diesel (machines)	Maandelijks	LdB	Eenmaal per maand wordt de meter op de dieseltank uitgelezen en worden de

Scope 3 emissies

Categorie	Meetmoment	Wie	Toelichting
Aangekochte goederen en diensten	Elk 3 jaar	Administratie	Op basis van facturen
Kapitaal goederen	Elk 3 jaar	Administratie	Op basis van facturen
Brandstof en energie gerelateerde activiteiten	Elk 3 jaar	Administratie	Op basis van facturen en op basis van gegevens leveranciers
Upstream transport en distributie	Elk 3 jaar	Administratie	Op basis van facturen
Productieafval	Elk 3 jaar	Administratie	Op basis van facturen en op basis van gegevens leveranciers
Woon - werkverkeer	Elk 3 jaar	Administratie	Op basis van administratie
Upstream geleasede activa	Elk 3 jaar	Administratie	Op basis van facturen en op basis van gegevens leveranciers

5 Beheersing doelstellingen

5.1. Monitoring

Elk half jaar zal de werkelijke situatie op de projecten en op kantoor worden getoetst met de verwachte situatie. Dit wordt gerapporteerd aan het management.

Wanneer afwijkingen worden geconstateerd geeft deze rapportage aan welke corrigerende maatregelen worden getroffen. Het management wordt ten allen tijde op de hoogte gebracht van de halfjaarlijkse reviews op de doelstellingen.

5.2. Stuurcyclus

Op onderstaande wijze is de stuurcyclus vastgelegd.

Beleid in CO ₂ reductie	Opstellen CO ₂ footprint	Uitvoeren review CO ₂ reductiedoelstellingen	Directiebeoordeling
CO ₂ reductiedoelstellingen	Uitvoeren maatregelen	Uitvoeren interne controle	Bepalen corrigerende maatregelen
Energiemeetplan	Actieve rol in CO ₂ reductie initiatief	Uitvoeren interne audit	CO ₂ reductiemaatregelen bijstellen
CO ₂ prestatieladder eisen niveau 5	Uitvoeren acties beheer niveau 5		
	Communiceren CO ₂ footprint en doelstellingen		

Datum	Onderwerp	Wie
Mrt	Inventarisatie Emissie voorgaand half jaar inclusief projecten Jaarrapport opstellen Evaluatie reductiedoelstellingen	MV
Mrt	Externe communicatie website actualiseren, communicatie met opdrachtgevers vastleggen	JdB
April	Interne communicatie tijdens kennisdeling onderwerpen bespreken: CO2 footprint CO2 reductiedoelstellingen, subdoelstellingen & maatregelen Mogelijkheden voor individuele bijdrage, huidig energiegebruik en trends binnen het bedrijf. CO2 reductietips	JdB
April	Interne audit	MV
April	Interne controle	PdB
April	Zelfevaluatie	
April	Directiebeoordeling	JdB
Mei	Co2 prestatieladder audit	EBN
Mei	Na certificering informatie aanpassen op website	LdB
Sept	Inventarisatie Emissie voorgaand half jaar inclusief projecten Jaarrapport opstellen Evaluatie reductiedoelstellingen	MV
Sept	Externe communicatie website actualiseren, communicatie met opdrachtgevers vastleggen	JdB
Sept	Interne communicatie tijdens kennisdeling onderwerpen bespreken: CO2 footprint CO2 reductiedoelstellingen, subdoelstellingen & maatregelen Mogelijkheden voor individuele bijdrage, huidig energiegebruik en trends binnen het bedrijf. CO2 reductietips	JdB

Indien er een project aangenomen wordt met gunningsvoordeel gelden onderstaande aanvullende taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Veel van de bovenstaande tvb gelden voor projecten met en zonder gunningsvoordeel. Larissa den Boer blijft CO2 verantwoordelijke voor eventuele projecten.

Planning	Onderwerp	Wie
Vooraf	Mogelijkheden bespreken voor reductie Nadenken over CO2 reducerende maatregelen en opnemen in plan van aanpak. Inventarisatie Emissie voorgaand half jaar inclusief projecten, Voortgangsrapportage opstellen Evaluatie reductiedoelstellingen	LdB
Vooraf	Doelstellingen Doelstellingen opstellen voor het specifieke project.	LdB
Tijdens	Monitoren CO2 uitstoot en bijstellen waar nodig	LdB
Tijdens	Communicatie Communicatie met opdrachtgevers vastleggen, CO2 footprint, CO2 reductiedoelstellingen, subdoelstellingen & maatregelen, Mogelijkheden voor individuele bijdrage, huidig energiegebruik en trends binnen het bedrijf..	LdB
Achteraf	Conclusie Evalueren doelstellingen, communiceren	LdB, MV

Op onderstaande wijze zijn de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden vastgelegd binnen Den Boer Groenprojecten in relatie tot de CO₂-prestatieladder;

Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden matrix inzake CO ₂ reductie					
		JdB	LdB	MV	ICt
Omschrijving:					
Bijhouden website	T				X
Bijhouden website	B				X
Externe communicatie	T	X			
Verzamelen gegevens emissie inventaris	T		X		
Opstellen CO ₂ footprint	T			X	
Opstellen emissie inventaris rapport	T			X	
Accorderen van emissie inventaris	B	X			
Uitvoeren review CO ₂ reductie systeem	T			X	
Bepalen CO ₂ reductie doelstellingen	T	X		X	
Accorderen van doelstellingen	B	X			
Bepalen CO ₂ reductie maatregelen	T	X			
Uitvoeren energie audit	T			X	
Up-to-date houden energiebeoordeling	T			X	
Voldoen aan eisen opdrachtgever inzake CO ₂	V	X			
Realiseren CO ₂ reductiedoelstellingen	V	X			
Voldoen aan ISO 14064-1	V			X	
Deelname aan sector initiatieven	V	X			
Uitvoeren onderzoek naar energiereductie	V			X	
Implementatie energiedoelstellingen	V			X	
Voldoende committent management	V	X			
Rapporteren aan management	B			X	

5.3. Communicatieplan

Namens Den Boer Groenprojecten is de CO2 verantwoordelijke (Jan den Boer) algeheel verantwoordelijk voor de uitvoering van het communicatieplan. Dit betekent onder andere dat deze persoon checkt of de termijnen en inhoud worden gerealiseerd.

Intern				
Verantwoordelijke?	Waarom?	Hoe?	Wanneer?	Onderwerpen
Jan den Boer	3.C.2	Kennisdeling	Q1 van het jaar	<ul style="list-style-type: none"> • CO2 footprint • CO2 reductiedoelstellingen, subdoelstellingen & maatregelen • Mogelijkheden voor individuele bijdrage, huidig energiegebruik en trends binnen het bedrijf. • CO2 reductietips
Jan den Boer	3.C.2	Kennisdeling	Q3 van het jaar	<ul style="list-style-type: none"> • CO2 footprint • CO2 reductiedoelstellingen, subdoelstellingen & maatregelen • Mogelijkheden voor individuele bijdrage, huidig energiegebruik en trends binnen het bedrijf. • CO2 reductietips

Extern				
Verantwoordelijke?	Waarom?	Hoe?	Wanneer?	Onderwerpen
Jan den Boer	3.C.2	Rapportage jaar op de website	Q1 van het jaar	<ul style="list-style-type: none"> • CO2 footprint • CO2 reductiedoelstellingen, subdoelstellingen & maatregelen • Mogelijkheden voor individuele bijdrage, huidig energiegebruik en trends binnen het bedrijf.
Jan den Boer	3.C.2	Rapportage eerste half jaar op de website	Q3 van het jaar	<ul style="list-style-type: none"> • CO2 footprint • CO2 reductiedoelstellingen, subdoelstellingen & maatregelen • Mogelijkheden voor individuele bijdrage, huidig energiegebruik en trends binnen het bedrijf. • CO2 reductietips

5.4. Communicatie

Op de website van Den Boer Groenprojecten is een dynamische pagina ingericht. Deze wordt bijgehouden omtrent de verplichte gedocumenteerde informatie van het CO₂ managementsysteem. Op de website van SKAO zijn ook de verplichte documenten in pdf formaat geplaatst. De website van Den Boer Groenprojecten is bereikbaar via de zoektermen “Den Boer Groenprojecten” en “CO₂-prestatieladder” of “CO₂ beleid”

De gedocumenteerde informatie is via een duidelijke verwijzing en link te vinden op de SKAO website. Deze gedocumenteerde informatie blijft op het internet beschikbaar tenminste gedurende de looptijd van het certificaat, met een minimum van twee jaar. Indien er wijzigingen zijn doorgevoerd m.b.t. de gedocumenteerde informatie zal de website binnen 4 weken na het gereed komen van de informatie worden bijgewerkt. Tevens staan op de website volledige kopieën van de geldende certificaten.

Voor het informeren van de verschillende doelgroepen, worden verschillende media ingezet. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen interne en externe communicatie.

Voor interne communicatie gebruikt men volgende media:

- Direct via kennisdelingen/ toolboxen
- Geschreven via berichten op papier en digitaal.

Tijdens de personeelsbijeenkomsten wordt de CO₂-uitstoot en de voortgang van de doelstellingen als onderdeel besproken en gedeeld met het voltallige personeel. Hiervan wordt een verslag gemaakt. Elke half jaar vinden er kennisdelingen plaats. Onderwerpen die besproken worden zijn;

2x per jaar;

- Het geformuleerd energiebeleid.
- De huidige status van de gerealiseerde CO₂-emissie en energieverbruik.
- De geformuleerde doelstellingen op het gebied van energie en CO₂-reductie.
- Voortgang ten opzichte van de doelstellingen.
- Reductiemogelijkheden, zowel bedrijfsbreed als op project- en persoonlijk niveau.
- Projecten die zijn ingezet om reducties te realiseren.
- Trends van energieverbruik en CO₂-uitstoot.

Externe communicatie is afhankelijk van de doelgroep. De volgende media worden onderscheiden:

- Internet (<http://www.denboergroen.nl/>)
- Actieve deelname en initiatie van werkgroepen.
- Gesprekken met externe belanghebbenden.

5.5. Overzicht belanghebbenden

Intern	
Medewerkers	Werken aan energiebesparing en CO2-reductie is een taak van iedere medewerker van het bedrijf. Communicatie is een hulpmiddel voor overdracht van kennis en informatie. Omdat onze organisatie klein is zijn de lijnen kort.
Extern (partners die verbandhouden met de projectenportefeuille, die belang hebben bij de reductie van energie en verbruik en partners om mee samen te werken aan CO2-reductie)	
Klanten, afnemers, opdrachtgevers Leveranciers, onderaannemers Overheden en regelgevers Concurrenten, branchegenoten Directe omgeving locatie	<p>De informatie die extern verstrekt wordt gaat met name over:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De CO2-footprint en trends in de CO2- emissie van zowel de gehele bedrijfsvoering, als de projecten. • Doelen, ambities en maatregelen ten aanzien van CO2-reductie. • Doorwerking naar de projecten. • Op welke manier externe belanghebbenden kunnen bijdragen aan de CO2-reductie van ons bedrijf. • Deelname aan initiatieven. • Voortgang en resultaten <p>Wij zullen niet alleen eenzijdig communiceren, maar ook in gesprek gaan met belanghebbenden over onze inspanningen. Eventuele suggesties, opmerkingen en kritiek zijn welkom, aangezien wij daarvan leren. Samen kunnen we bovendien meer bereiken dan alleen.</p>
Media	Via onze website informeren wij onze medewerkers, externe belanghebbenden en andere geïnteresseerden over onze inspanningen op het gebied van CO2-reductie.
Overig	De klanten waar wij de meeste projecten voor uitvoeren (Gemeentes) kennen wij al jaren. Wij spreken hen regelmatig, in het kader van nieuwe of lopende projecten.

5.6. Uitvoering

In dit hoofdstuk wordt de uitvoering van de communicatie beschreven. Verantwoordelijk voor de algehele communicatie is Jan den Boer (CO2 verantwoordelijke).

Een maal per jaar wordt het volgende getoetst en vastgesteld middels de directiebeoordeling:

- Energiebeleid.
- CO₂-reductie doelstelling.

Ieder halfjaar wordt de volgende informatie geactualiseerd (verantwoordelijk: CO2 verantwoordelijke):

- CO2-prestatieresultaten scope 1, 2 en 3.
- Voortgang resultaten versus doelstellingen.
- Diverse lopende projecten en initiatieven om CO2-uitstoot te reduceren.
- Jaarverslag

5.7.RAPPORTAGE VOLGENS ISO 14064 DEEL 7

Dit rapport is opgesteld volgens de eisen uit ISO 14064-1 paragraaf 7. In Tabel 1 is een cross reference gemaakt van de onderdelen uit ISO 14064 en de hoofdstukken in het rapport.

ISO 14064-1	§ 7.3 GHG report content	Beschrijving	Hoofdstuk rapport
	A	Reporting organization	Rapportage jaar
	B	Person responsible	Energiemeetplan
	C	Reporting period	Rapportage jaar
4.1	D	Organizational boundaries	Rapportage jaar
4.2.2	E	Direct GHG emissions	Rapportage jaar
4.2.2	F	Combustion of biomass	Rapportage jaar
4.2.2	G	GHG removals	Rapportage jaar
4.3.1	H	Exclusion of sources or sinks	Rapportage jaar
4.2.3	I	Indirect GHG emissions	Scope 3 emissies
5.3.1	J	Base year	Rapportage jaar
5.3.2	K	Changes or recalculatons	Rapportage jaar
4.3.3	L	Methodologies	Rapportage jaar
4.3.3	M	Changes to methodologies	Rapportage jaar
4.3.5	N	Emission or removal factors used	Rapportage jaar
5.4	O	Uncertainties	Rapportage jaar
	P	Statement in accordance with ISO 14064	Rapportage jaar
	Q	Verification	n.v.t.

Tabel 1 Cross reference ISO 14064-1